

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 16. Alia assignatur causa, ob quam multi ultimum finem non
assequuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

proprio iudicio acquiescat. Ideo plurimi sunt, qui aut veri finis ignorantia, vel perversæ voluntatis vitio, falsa potius bona quam vera secentis, à summo bono aberrant, nec ipsum unquam sequuntur. Hi semper miseri, & detestabiles rerum ordinem turbant, atque confundunt, à Deo averfi, & creaturis tamquam uni adhærentes: sub sensibus esse delicias computant, tenebras amant, quibus involvuntur, corpus mortis quod gestant, laqueos inter quos ambulant, locum afflictionis quem inhabitant, nec horibilem Judicis sententiam adversus sui finis desertores pertimescant. *Ambulant*, sicut ait Apostolus, *in vanitate sensus sui, tenebris obscuratum habentes intellectum, alieni à vita Dei per ignorantiam, que est in illis, propter cæcitatem cordis ipsorum; qui desperantes semetipos tradiderunt impudicitæ, in operationem immunditia omnis, in avaritiam* (Ephes. 4: 17.) *estimant lusum esse vitam nostram, & oportere undecumque etiam ex malo acquirere* (Sap. 15: 12.) fitque saepius Divino iudicio, ut, dum nequiter vivunt, illud demum perdant, quod salubriter credunt, similes insipientibus, qui dicunt in corde suo, *Non est Deus* (Ps. 13.) Fontem hujus perversitatis jam suprà indicavi, nec unquam satis commemorabitur, etiamsi millies repetatur. Peccavit Adam, & non solum justitiam quam accepit, sed scientiam quoque boni perdidit, totamque propaginem in se tanquam in radice vitavit. Hæc autem corruptio immenso pondere hominem gravat, magnoque impetu inclinat, & urget ad carnis voluptates, ad effrenam sensuum licentiam, ad exercendam super alios potestatem, ad sui rerumque suarum estimationem, ad otium, & fugam laboris. His accedit in intellectu obscuritas, ignorantia, falsa rerum apprehensio, incerta judicia, errores, mendacia, & a seris cogitationibus averfio: in voluntate infirmitas, veri boni neglectus, & languor, atque inertia ad resistendum pravis motibus, appetitus rebus caducis semper affixi. Idcirco de viro iniquo scriptum est: *Non est Deus in conspectu eius, inquinata sunt viæ illius in omni tempore* (Ps. 9.) Ignorato autem Deo, cui debent cuncta servire, vera etiam virtutes ignorantur, quæ finibus non officiis, à vitis discernuntur. Anima vero ab hac diabolica captivitate & à miserrima servitute peccati per gratiam Iesu Christi Salvatoris nostri liberata, Deo firmiter adhaeret, in quo omnia reperit quæ ab hominibus desiderari possunt, summaque pa-

ce, & tranquillitate in ipso quiescit, nihil querens, nihil optans extra ipsum: nimis enim avarus est, cui Deus non sufficit.

§. XVI.

Alia assignatur causa ob quam multi ultimum finem non sequuntur.

Cum rationi consonum sit, idque omnes facentur, futura praesentibus, Divina terrenis, perpetua brevibus anteponenda esse; satis intellectu difficile est, cur plerique mortalium, qui corde hoc credunt, & ore predican, factis tamen negent: in actibus quippe & negotiis carnalis vitæ occupati, augere redditus, agros colere, pecuniam undecumque congregare, dignitates consequi totis viribus stundit; in reliquis sic verè se habent, ac si sensu & intelligentia carerent. Si de Deo, de Vita æterna, de Christiana perfectione sermo habeatur, vel quæ dicuntur non percipiunt, vel statim obliviscuntur, quia res caducæ & temporales, quæ sensibus subjectæ sunt, mentes eorum magis percellunt, & licet interdum quotidiana experientia urgente videant, & probent, humana omnia fugacia esse, ac tenui filo pendentia; protinus tamen sensibus cedunt, ad ea redentes, quibus dudum assueti sunt. Hujus autem infelicitatis causam potissimum esse diximus primi Parentis prævaricationem, ex qua velut rivuli ex fonte ignorantia, inopia lucis, tentationes, & inconstantia emanarunt. Nunc vero alia occurrit sedulo consideranda imbecillitas; scilicet spiritus nostri non percipientis, quæ sunt Spiritus Dei, & res etiam terribiles languide, & confusè concipientis. Peccati foeditas, mortis amaritudo, tremendum Dei Judicium, æternum gehennæ incendium leviter apprehendi solent, ut sunt quedam verba in auribus sonantia, quæ vim nullam habent salutares motus excitandi. Illam videlicet eamque minimam partem propositæ rei apprehendimus, quæ sensum percellit, reliqua non attendentes, quæ mentem excitare & afficere queunt. Sic in peccato ea dumtaxat prospicimus, quæ temporaria sunt, multoque magis displicet nobis propriæ dignitatis, & existimationis diminutio apud homines, quam Dei offensa, & reatus interminabilis penæ. Sic hominis morientis sola symptomata consideramus, quæ foris apparent, ea omitentes, quæ ipsi morti connexa sunt, & ad animam spe-

Gant,

stant, Judicium, & gehennam, quia à sensibus remota sunt, ita percipimus, ac si ad nos nullo modo pertinerent. Rerum autem, quæ sensibus jucunda & grata sunt, solam superficiem, quæ placent, intuemur, & deplorabili amentiâ nos felices arbitramur, dum illis momento fruimur, futuri in æternum in felicissimi. Animam esse immortalē nemo ignorat, multique Philosophi doctissima nobis de ejus immortalitate Commentaria reliquerunt, sed de futuro statu animæ suæ post mortem nemo recogitat, nemo solicitus est, ac si cum corpore interiret. Plerique enim nec ex fide, nec ex ratione vivunt, sciantes temerè quæ sensus appetunt, & ea fugientes, que illis molesta sunt, ac si in hac vita nihil aliud agendum sit, nihil in altera timendum.

§. X V I I.

Filiū Dei sumus, & ejus Spīritu vivendum nobis est.

SI quis hoc animo percipere posset, ac jugiter meditaretur se filium Dei esse, pretioso Christi Sanguine redemptum, & in spem Vitæ æternæ regeneratum, hanc solam nobilitatem in pretio haberet, nihilque terrenum sapiens, sola aeterna ac Divina mente revolveret, & ad Patrem semper aspirans sic vitam instituire satageret, ut talem filium de cet. Sicut in theatro, qui Regis personam agit, tametsi actio illa inanis sit, & ad vanam otiosâ plebis delectationem inventa; serio tamen curat, ne quid agat, aut dicat, quod Regis dignitatem dedebeat: quanto magis Christiani, qui mortem Domini annuntiant, donec veniat, totis viribus erit debet, ne quid Christo indignum in verbis & operibus suis appareat? Quemadmodum Pictor, ut præclarum opus efficiat, nunquam ab exemplari, quod sibi imitandum proposuit, oculos & mentem avertit: ita Christianus in omni actione, & sermone perfectissimam Christi vitam, & mores tanquam prototypon numeris omnibus absolutum sibi ante oculus ponere, & sic operari, sic loqui, sic vivere debet, ut nunquam ab ejus exemplis declinet. Qui enim dicit se in Christo manere, debet, sicut ille ambulavit, & ipse ambulare. Spiritus, qui dominatur in nobis, spiritus Adæ est, per quem redacti in servitatem diaboli nobis ipsis,

propriisque commodis firmiter adhæremus. Quia vero natura filii iræ sumus, si ipsam natum sequimur, omnia opera nostra ex voluntate satanae, qui nos durissimâ servitute premit, perficiuntur. Ab hac autem captivitate Christi Sanguine liberati, ex gratia principiis operari debemus, ejusque corpori inhærente, cuius membra facili sumus. Adam primus homo de terra terrenus fuit; Christus secundus homo de celo colestis. Igitur sicut portavimus imaginem terreni, portavimus & imaginem celestis (1. Cor. 15: 47.) sollicitè carentes, ne, qui Christiani dicimur, tantum nominis dignitatem pravitate nostrâ perdamus. Si quis spiritum Christi non habet, inquit Apostolus, hic non est ejus (Rom. 8: 9.) Ille autem spiritum Christi habere dicitur, cuius vita interior, & exterior vita Christi similis est, qui ad ejus exemplar mores suos componere, atque ita loqui, & operari studet, sicut locutus, & operatus est Christus. Idemlibi monet, ne ambulet homo secundum hominem, ac si diceret, noli ambulare secundum hominem: sed secundum eum, qui fecit hominem: noli deficere ab eo, qui fecit te, ut spiritu ejus imbutus, filius Dei efficiaris. Filius autem Dei esse non potest, qui à spiritu Christi alienus est.

§. X V I I I.

Justus ex fide vivit.

QUOD radix arbori, quod fundamentum adficio, quod rivulis fons, id vitæ Christianæ, & terisque virtutibus est fides, sine qua impossibile est placere Deo. Ideo ab illa Christiana institutionis exordium sumendum est, dicitemus Scriptura, Iesus ex fide vivit (Rom. 1. 17.) Quæ de sapientia, ejusque laudibus, & excellentia magnificis verbis in sacris Libris scripta sunt, (Sap. 7. Iob 28.) ad fidem pertinere, & res ipsa docet, & omnium sapientum consensus evincit. Omne aurum in comparatione illius arena est exigua, & tanquam lumen assimilatur argentiun in conspectu illius. Infinitus thesaurus est, quo qui usi sunt, particeps facti sunt amicitia Dei. Emanatio est claritatis omnipotentis Dei, candor lucis aeternæ, speculum sine macula maiestatis Dei, & imago bonitatis illius. Hæc docet nos, omnem veritatem ostendens animæ quid sectari, quid diligere, quid fugere debeat. Docet nos bona hujus mundi mala esse.